

[Niels Westerby.]

ATP-ordningen som et led i den almindelige overenskomstordning. Spørgsmålet er, om man ikke bliver nødt til at se også dette som et led i en kommende overenskomstsituation. Det er jo regeringens plan, at den vil fremsætte et lovforslag ved enden af denne samling, at et lovforslag først skal vedtages i 1968-69, og at ordningen først skal træde i kraft i 1970. Hvis dette er betragtningen, falder hele spørgsmålet om en tillægspension ret nøje sammen med en udviklingsfase på det almindelige arbejdsmarked og med den almindelige indkomstforhøjelsesrunde, som hele befolkningen plejer at få i den forbindelse.

Det er klart, at de selvstændige erhvervsdrivende selv må betale for deres egen tillægspension; der er ikke andre til det. Men jeg vil tro, det vil være rigtigt at se den tanke i øjnene, at hvis man ikke skal belaste erhvervslivet og beskæftigelsen og investeringslysten: og prisniveauet, vil man blive nødt til at se det delvis som et led i en overenskomstsituation, at hovedposten i det, man opnår i overenskomstsituationen i 1969, må være en tillægspension. Det tror jeg man bliver nødt til at se i øjnene.

Man kan i høj grad stille det spørgsmål, om ordningen er for dyr, om den belaster for meget. I denne forbindelse kan man rejse et andet spørgsmål: er det rigtigt, at tillægspensionen sætter ind ved 67 år? Hvorfor er det nu så givet? Kunne man ikke godt forestille sig, at den skulle sætte ind ved 70 år? Folk er jo levedige længere; mange mennesker vil gerne blive i deres almindelige arbejdsmiljø og savner det, når de forlader det. Ville det ikke være rigtigt først at lade tillægspensionen træde i kraft ved 70 år?

Så vidt jeg kan skønne, ville selve ordningen derved blive 25 pct. billigere. Det vil altså sige, at de bidrag, der skal betales til finansiering af ordningen, vil blive omkring 25 pct. lavere. Og det vil igen sige, at det bidrag, der nu skønnes at ligge på omkring 8 pct. eller 7 pct., vil blive omkring 2 pct. lavere, hvilket dog trods alt er en væsentlig ting, hvad enten det er den enkelte selv, der skal betale det, eller det er arbejdsgiveren, der skal udrede det.

Jeg vil altså gerne rejse dette spørgsmål som et meget vigtigt led i forbindelse med hele ordningens gennemførelse og også

spørgsmålet om dens indplacering i en almindelig overenskomstsituation.

Dernæst vil jeg gerne pege på, at man kan selvfølgelig stille det op, som hr. Bernhard Baunsgaard gjorde, og sige, at det offentlige må vælge mellem uddannelsesinvesteringer — jeg tror også, han nævnte trafikinvesteringer — på den ene side og at give til de gamle. Det er naturligvis rigtigt, at man kan ikke give de samme goder to gange, til forskellige formål; men spørgsmålet er, om der ikke er en forskel i tid her. Både efter den konservative plan og efter regeringens redegørelse er det jo sådan, at man først senere får den tryghed, som tillægspensionen eller forhøjelsen af folkepensionen skal give, men at der allerede i de nærmeste år bliver opsamlet en række midler, med eller uden fond, og disse midler kan jo danne baggrund for virksomhed på f. eks. uddannelsesområdet eller for lettelse af finansieringsmulighederne for erhvervslivet.

Jeg vil altså meget gerne pege på, at der behøver ikke at være et sammenfald i tid mellem det, man giver ud til investering til løsning af en række fællesopgaver af offentlig art, som der er fremtid i, og de udbetalinger, der finder sted i forbindelse med en almindelig tillægspension. Dette er naturligvis vigtigt, set med vore øjne i liberalt centrum, så at der ikke sker nogen strukturændring i forholdet mellem erhvervslivet og staten. Vi er tilhængere af det private initiativ, og vi er tilhængere af, at dette private initiativ kan udfolde sig inden for den samfundsmæssige ramme, man har. Vi mener, det giver en garanti for en hurtig vækst i produktionen og for, at ressourcerne bliver udnyttet rigtigt. Men jeg må i denne forbindelse meget kraftigt understrege, at vi ikke vil medvirke til en opbygning af fonds, hvis det sker under sådanne former, at det på kortere eller længere sigt vil kunne skabe en tilstand, der vil minde om, at erhvervslivet nu kommer ind under en omfattende statsdirigering, det, som man måske kunne kalde en tendens til socialisering. Det er ikke vores synspunkt. Det vil vi absolut ikke medvirke til.

Men spørgsmålet er, om en fondsdannelse kan skabes til at løse naturlige opgaver, uden at det sker. Det er vel nok muligt, ja, jeg kan oven i købet gå så vidt at sige, at det tror jeg kan lade sig gøre.